

1.

Grāmatvedis Kārlis Karlsons aizslēdza seifu, rūpīgi noglabāja atslēgu rakstāmgalda slepenajā atvilktnē, uzvilka putekļu mēteli un noklikšķināja elektrības slēdzi. Pаметis aci atpakaļ, viņš pamirkšķināja datora lampiņām un nospieda signalizācijas podziņas. Datorus viņa darbavietā nekad neizslēdza, jo naktī palaikam no pasaules biržām nāca ziņas par valūtu un akciju cenu svārstībām.

Portfeli ritmiski vicinādams, Kārlis devās pa kāpnēm lejup. Viņam nekad nebija patikuši tie jaunmodīgie diplomātu koferīši, lai gan it kā skaitījās ērtāki. Kārlis uzskatīja, ka nekas labāks par kārtīgu portfeli šai pasaulē nav izgudrots. Šo viņš nopirka pērn Milānā, tas bija melns, ar divām spožām sprādzēm, kas eleganti klakšķēja, kad viņš tās vēra ciet un vaļā. Portfelī bija ierīkoti vairāki nodalījumi, to skaitā kabatiņa mobilajam telefonam un glītas ādas cilpiņas zīmuļiem un citiem rakstāmajiem.

Mūsu stāsta varonis bija paslaida auguma tumšmatī, simetriskiem sejas vaibstiem, izteiksmīgām uzacīm un plānām, it kā sakniebtām lūpām. Par Kārļa Karlsona acīm skaidrība bija tikai viņa tuviniekiem – tās slēpās aiz aceņu stikliem. It kā tumšpelēkas, varbūt zaļpelēkas, bet, iespējams, pat, ka tumši zilas. Kā jau daudziem brillu

nēsātājiem, Kārlim tā bija ne vien pirmās nepieciešamības manta, bet arī modes lieta. Kādas tik acenes viņam bija bijušas! Šauras, ar plāniem, zeltītiem rāmīšiem, kvadrātveida, tumšbrūnos raga ietvaros, pavisam bez ietvariem, milzīgas, gaišbrūni tonētas... Pašlaik uz Kārļa Karlsona deguna greznojās glīti, tumši, nelieli taisnstūra ietvari ar platām sarkanām kājiņām. Kad viņš acenes iegādājās, viņa dzīvesbiedre noelsās vien, taču Kārlis uz viņu stingri paskatījās, un sieviete saprata, ka tālāka reakcija uz vīra jauno modes priekšmetu nebūtu vēlama.

Kārlis Karlsons bija četrdesmit astoņus gadus vecs, nopietns vīrietis. Būdams labs matemātiķis, viņš savulaik beidza Latvijas Valsts universitātes *fizmatu*. Zinātne Kārli neaizrāva, viņa domāšana bija daudz reālistiskāka, tāpēc vīrietis strādāja dažādos uzņēmumos par ekonomistu. Kad iestājās jaunie laiki, viņš atrada kādā firmā finanšu direktora vietu. Uzņēmums attīstījās, uzņēma, tā sakot, apgriezienus, nauda te nāca, te gāja; vīram, kurš atbildēja par finansēm, vajadzēja būt ne tikai apsviedīgam, bet arī radošam, mazliet nekaunīgam un diezgan talantīgam avantūristam. Neviena no šīm īpašībām, pēc Kārļa domām, viņam nepiemita, un arī priekšnieki tās viņā nespēja saskatīt. Toties Kārlis prata tiešām labi rēķināt, un tā viņš kļuva par firmas grāmatvedi. Divas Kārļa palīdzes – kasiere un jaunākā grāmatvede – veica ikdienas rutīnas darbiņus, Kārlis vairāk noņēmas ar finanšu resursu sadalīšanu pa nozarēm un “kabatām”, jo firmā, kurā viņš strādāja nu jau vairāk nekā desmit gadus, tāpat kā daudzās citās, bija ieviesta dubultā grāmatvedība. Patiesībā tā bija trīskārša: vienas atskaites Kārlis rakstīja Valsts ieņēmumu dienestam, otras – pašu zināšanai, bet

trešā bija tā sauktā *melnā kase* – skaidra nauda, kura tika izmantota ne jau uzdzīvei un ārzemju braucieniem, lai gan arī tiem, bet galvenokārt kukuļiem – advokātu, tiesnešu, deputātu un citu amatpersonu uzpirkšanai, kā arī partiju finansēšanai.

Viņa darbistabā atradās vairāki skapji un triju “grāmatvedību” dokumenti, glīti sakārtoti trīs dažādu krāsu aktu vākos, tomēr bija dienas, kad uz vakarpusi Kārlim visi debeti, kredīti, saldo un avansu norēķini bija sajukuši vienā putrā, un tad vienīgais glābiņš bija lēnā soli doties mājās. Pārāk garš tas gājiens neiznāca – kantoris jeb ofiss atradās Tērbatas ielā, bet Kārlis dzīvoja Tomsona ielā. Parasti viņš gāja gar *Elvi* pārtikas veikalu un iegādājās vakariņām to, ko sieva bija telefoniski lūgusi nopirkt. Sieva labprātāk apmeklēja *Drogas* – it kā nolūkā paskatīties šo un to saimniecībai nepieciešamu, taču īstenībā Kārlim bija aizdomas, ka viņa tur pērk sev gan matu krāsas, gan tos *smāķus*, kas pāris nedēļu laikā atbrīvojot no grumbiņām. Sievas nebeidzamo grozīšanos spoguļa priekšā, krāsošanos un smāķēšanos Kārlis vīpsnādams dēvēja par cīņu ar vējdzirnavām. Jo arī viņa laulātajai draudzenei Korai bija 48 gadi... Ko tur vairs *piesmāķēs!* Bet lai nu... Kārlis sievu mīlēja. Viņa tam bija vistuvākais cilvēks, ar kuru gari gadi kopā vadīti, tāpēc tagad, tuvojoties pusmūža krīzei, jo vairāk jāturas kopā. Viņu laulība bija drīzāk veiksmīga nekā neizdevusies, vienīgi ar pēcnācējiem dieviņš tos nebija apdāvinājis. Bija laiks, kad abi šo trūkumu ļoti pārdzīvoja, gribēja pat kādu mazuli adoptēt, tomēr nobijās. Vai mazums bija dzirdēti gadījumi... Gēni tomēr ir viena spēcīga padarīšana.

Tajā vakarā, kad sākas mūsu stāsts, Kārlis jutās ne vien noguris, bet arī stipri vien satracināts. Rīta cēlienu

viņš bija vadījis gluži mierīgi, spaidīdams kalkulatora pogas un pētīdams datorā pēdējos ienākošos dokumentus. Taču ap pusdienas laiku sākās... Kā negaisa mākonis iebrāzās šefs un pieprasīja bankas dokumentus par iepriekšējo mēnesi. Viņš sen jau lūdzis tos sagatavot, bet Kārlis to neesot izdarījis. Kārlis gan neko tamlīdzīgu neatcerējās, taču šefam pretī runāt nebija radis. Klusēdams viņš sāka rakņāties pa plauktiem un mapēm, ienāca lietvede un paziņoja, ka vakar te, uz Kārļa galda atstājusi svarīgu papīru, lai viņš palīdzot atrast. Kārlis pameta finanšu dokumentu skapjus un sāka pārkārtot papīrus uz galda, klusiņām purpinādams, ka katram pašam vajadzētu zināt, kur un ko viņš noliek... Iedārdējās mobilais telefons. Zvanīja viņu partnerfirmas grāmatvedis, tam steidzīgi vajadzēja pārbaudīt dažus ciparus. Kamēr Kārlis gudroja, kurā mapē meklēt prasīto, vēlreiz iebrāzās šefs, jau uz sliekšņa aurodams: “Vai tiešām neviens nekad te nav spējīgs neko laikā izdarīt?!” Ak, labāk nemaz neatcerēties, kas pēc šiem vārdiem sākās! Nu īsta pilnmēness tuvošanās dieniņa. Kārlim galva dunēja, un viņš nolēma, ka līdzēt varētu glāzīte konjaka. Iegājis nelielā bāriņā, kur palaikam mēdza ieņemt zāļu tiesu, Kārlis apsēdās pie letes un palūdza simts gramus metaksas. Lēni malkodams saldeni sīvo, dzelteno dziru, Kārlis caur savām modernajām acenēm rāmi vēroja telpu. Nekā jau īpaši nebija, ko redzēt, – paskaļa jauniešu kompānija kaktā, pļāpas draudzenes un pāriši nomaļos stūrīšos, tumšsārtas gaismas apspīdēti, baudīja bāra romantiski bohēmisko gaisotni. Konjaks palēnām iedarbojās, un proporcionāli iedarbei Kārlis kļuva arvien mierīgāks un omulīgāks. Līdzās viņam apsēdās vīrietis, kurš nekavējoties atvēra

uz ceļiem uzlikto datoru un steidzīgi sāka klabināt klaviatūru un slidināt pirkstu, bīdot kursoru.

“Ak nabags,” nodomāja Kārlis. “Tam vēl jāvergo...” Svešais ik pa brīdim pagrieza galvu uz durvju pusi, it kā kādu gaidītu. Beidzot pie viņa pienāca liela auguma jauns puisis, pieliecās pie auss un kaut ko iečukstēja. Kārlis novērsa skatienu no kaimiņa – lai jau kārto firmas darīšanas, kas viņam par daļu. Konjaks bija izdzerts, siltums izlijis pa ķermeni, galva noskaidrojusies, oma uzlabojusies, un Kārlis pēkšņi sajuta milzīgu izsalkumu.

“Ak kungs, jāiet taču mājās, vakariņas gaida!”

Kārļa sieva Kora, kā jau sacīts, bija viņa vienaudze, kas ļoti lielu laika un līdzekļu daļu veltīja sevis kopšanai. Jāteic, panākumi nebija slikti – Kora patiešām izskatījās iekārojama. Viņa bija viena no tām sievietēm, kas neskraida pa veikaliem un nepērk “lupatas”, bet iegādājas dažas dārgas un smalkas drānas, kas kalpo pietiekami ilgi, lai atmaksātos. Arī mājas tērpi Korai bija moderni un dārgi, pidžamas un virtuves priekšauti tādi, ka uz viņu bija patīkami skatīties. Pat tad, kad Kora krāsoja matus, viņa pamanījās tos ievīstīt melnā, samtam līdzīgā frotē dvielī, kas atgādināja turbānu un piešķīra noslēpumainu veidolu. Arī šovakar Kārlis ar patiku paskatījās uz sievu – tumšzila, mīksta bikškostīms tomēr neatgādināja treniņtērpu, bet izdevīgi izcēla viņas slaido vidukli un garo kaklu.

Noskūpstījis sievu uz sarauktā degungala, Kārlis paskaidroja: – Ak, zini... Marks mani šodien tā iztrenkāja... un tad vēl tā dumjā Inita – sekretāre – kaut kādus papīrus meklēja pie manis... Gāja kā pa elli. Nolēmu, ka jāpaņem viens *konītis*.

– Varēji arī mājās iedzert. Es tev sastādītu kompāniju!

– To vēl varam pagūt! Un ne tikai to vien... – Kārlis draiski ieknieba sievai ap to vietu, kur, pēc viņa aprēķiniem, vajadzēja būt tvirtajam dibentiņam.

– Kārli! Kas tie par gājieniem?! Kā tāds lauķis!

Laulātie paēda vakariņas, un Kārlis atkrita klubkrēslā noskatīties TV *Panorāmu*. Kora izdomāja, ka viņai vēl vajadzētu stundiņu pastrādāt. Arī viņa bija grāmatvede, taču daudz mazākā firmā, tāpēc nereti paņēma pa kādai haltūrai – te vienam bilanci uztaisīt, te kases dokumentus sakārtot, te VID atskaiti uzrakstīt.

– Neesi redzējis manu kalkulatoru? – Kora ienāca dzīvojamā istabā.

– Paņem manējo, portfeli ir, – neatraudams skatienu no televizora ekrāna, atbildēja Kārlis. Šajos laikos bija vienalga, vai skaties jaunās *Sasisto lukturu ielas* vai Latvijas Televīzijas ziņas – visur ķēra blēžus, spridzināja un šāva. Tagad pat – drošības dienestu virsnieki tiek apcietināti, bēg un lec no tilta Daugavā, iekšlietu ministrs taisnojas, žurnālisti uzdod nepatīkamus jautājumus – riktīgs krimiķis!

– Kārli...

Vīrietis dzirdēja sievas balsi, taču gribēja saklausīt, ko saka premjers, tāpēc nepacietīgi pameta ar roku, lai viņa klusē. Taču Kora, gluži otrādi, ierunājās skaļāk:

– Kārli!

Uzrunātais neapmierināts pacēla galvu: – Nu, kas lēcies...

Kora stāvēja durvīs, rokā viņa turēja Kārļa portfeli, un seja sievietei bija tik balta kā Rūjienas piena saldējums.

Toties pelēkās acis šķita gluži melnas un dziļi dobumos iegrimušas.

– Kas?...

Kora klusēja, tikai neatņemdamās skatījās uz Kārli.

– Nāc, paskaties... – beidzot Kora klusiņām, gluži sausām lūpām izmocija.

Kārlis piecēlās, piegāja pie sievas un izņēma no tās rokām portfeli... Viņa skaistais, Milānā pirktais melnais portfelis bija līdz pusei piestūķēts ar naudas paciņām. “Pusmiljons eiro... kā minimums... varbūt vairāk...” – Ar trenētu skatienu viņš novērtēja.

– Vīrs, kas tā par naudu? – Kora jautāja, un viņas balss skanēja pagalam svešādi.

– Nav ne mazākās jausmas... – Kārlis paskatījās uz sievu, paraustīja plecus un neizpratnē papurināja galvu. Portfelis izšļuka no rokām un ar dobjū troksni nokrita uz grīdas.